

Forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Frdrag for udgifter til vedligeholdelse og forbedring af boliger på Bornholm).

Af skatteministeren (Thor Pedersen, fg.).

(Fremsat 12/5 92. Første behandling 13/5 92. Betænkning 12/6 92. Anden behandling 15/6 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 131 stemmer (S, KF, V, SF, FP, CD, RV og KRF); 1 (Risgaard Knudsen (S)) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 288:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal beskæftigelsesindsats. (Oplæringsydelse).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).

(Fremsat 12/5 92. Første behandling 13/5 92. Betænkning 12/6 92. Anden behandling 15/6 92. Tillægsbetænkning 16/6 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Poul Erik Dyrlund (S):

Under debatten ved førstebehandlingen af dette lovforslag om indførelse af den såkaldte oplæringsydelse tog Socialdemokratiet klart afstand fra forslaget, som set med Socialdemokratiets øjne ikke har nogen saglig begrundelse, men udelukkende bærer præg af et ideologisk felttog imod de aftaler, der indgås på arbejdsmarkedet. For selvfølgelig kan der aktive-

res, uden at Folketinget blander sig i de aftaler, som særdeles kompetente organer på arbejdsmarkedet har indgået; det viser jo en række af de lovforslag, vi netop har vedtaget.

Udvalgsarbejdet har bekræftet, at der faktisk er tale om et ideologisk forslag. Med svigtende held har vi søgt at få afklaret en række spørgsmål.

Forslaget bygger på, at der skal udstedes de såkaldte oplæringsbeviser. Vi har under udvalgsarbejdet forgæves forsøgt at få opklaret, hvad det er for en form for oplæring, der skal iværksættes. Det er ikke lykkedes at få en sådan afklaring. Jeg kan så her i denne sene stund spørge endnu en gang: Er det et spørgsmål om at lære de unge mennesker at stå op om morgenen? Er det et spørgsmål om at lære de unge mennesker at møde til tiden? Er det et spørgsmål om at lære de unge mennesker at overholde pauser? Eller hvad er det her i det hele taget et spørgsmål om? Hvis man kan svare bekræftende på de spørgsmål, jeg her har stillet, så synes jeg, det er at bruge borgernes skatte kroner forkert.

Vi havde gerne set, at man var kommet med nogle klare signaler om, hvordan man vil aktivere de unge. De signaler har vi ikke fået.

Der er ikke tale om kompetence i de tiltag, man vil lave over for de unge mennesker. I øvrigt bekræfter arbejdsministeren i besvarelsen af et af de spørgsmål, der er stillet, at der faktisk er tale om et klart indgreb i de overenskomstaftaler, der indgås, idet ministeren erklærer, at der intet er til hinder for, at de offentlige arbejdsgivere kan indgå aftaler med de faglige organisationer, men ministeren slår samtidig fast, at det er Folketinget, der fastsætter lønnen.

Så ministeren har egentlig bekræftet, hvad vi sagde under førstebehandlingen. Ministerens besvarelse eller mangel på samme bekræfter efter Socialdemokratiets opfattelse, at der er tale om et ikke særlig godt gennemtænkt ideologisk forslag uden perspektiv.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Ingen skal være i tvivl om, at Socialistisk Folkeparti går ind for at aktivere de dagpenge, de bistandsmidler og de overførselsindkomster, vi bruger, mest muligt, for ingen skal være i tvivl om, at SF ikke ønsker, at en eneste ung skal gå på bistandshjælp, en eneste arbejdsløs

[Lilli Gyldenkilde]

skal gå på arbejdsløshedsdagpenge. Vi ønsker, folk skal være i arbejde eller under uddannelse; det gælder også de unge.

Når det er sagt, så må det også siges, at med 310.000 arbejdsløse er det indlysende, at den helt store skavank i vort samfund er mangelen på arbejdspladser – og også en mangel på uddannelsespladser, selv om der lige er indgået forlig om flere uddannelsespladser. Vi har stemt for en række forslag i den aktiveringspakke, vi nu lige har vedtaget, så ingen kan være i tvivl om, hvordan vi ser på det.

Men når man så laver en bureaukratisk ordning, som bygger på ren ideologi, hvor unge på bistandshjælp skal ud at arbejde et antal timer for den bistandshjælp, de får, og, alt afhængigt af, om de er på den rigtige eller på den forkerte side af 23 år, altså skal arbejde for i første omgang 50 kr. i timen, så ved vi da godt, at det er ren ideologi. Der er et flertal i Folketinget, som er af den mening, at når bare lønnen bliver sat tilstrækkeligt ned, så skal der nok findes arbejdspladser, men det er jo fuldstændig, og jeg må tillade mig at sige helt ude i hampen – det må man vist godt ifølge forretningsordenen – at man gør det på dette område, og det bliver da også kun gjort for ideologisk at vise, hvad vej man vil gå.

Af henvendelser fra kommuner, fra socialrådgivere ude i kommunerne, som har læst dette forslag, fremgår det, at det eneste, der kommer ud af denne oplæringsydelse – jeg har talt lidt om ydelsessatsens første del, men der er jo to efterfølgende dele – er øget bureaukrati i kommunernes socialforvaltninger. Her skal man sidde og skrive under på, at nu har de unge mennesker været på denne ungdomsydelse til 50 kr. Når de så ryger ud, kan de efter et forløb på, vi ved ikke rigtig hvor mange måneder, komme ind i et nyt forløb på ungdomsydelse, og så skal der udfærdiges beviser på, at de allerede har været i ordningen én gang.

Jeg er blevet spurgt af flere: Hvad får vi tilført af nye midler i socialektoren, når vi nu skal sidde med dette ekstra bureaukrati? Og jeg har jo selvfølgelig måttet sige: Mig bekendt ingenting. Det er altså blot at føje spot til skade: For det første lader man de unge mennesker arbejde for deres kontanthjælp et vist antal timer – er man på den ene side af 23 år, skal man arbejde et par timer mere, end hvis man er på den anden side af de 23 år – og for det andet

får man opbygget et bureaukrati i socialforvaltningerne ude omkring, som er helt unødvendigt.

Jeg håber naturligvis, at det vil lykkes dem, der arbejder med dette her i praksis ude i forvaltningerne, at overbevise så tilpas mange herinde i Folketinget om, at denne lovgivning var en fejltagelse, og at den må ændres ved forligets udløb, så vi kan holde op med at lave sådan nogle bureaukratiske ordninger, som ikke hjælper til at skaffe en eneste arbejdsplads.

For det er jo sagen. I hele denne aktiveringsdiskussion, hvor vi i forligspartierne har måttet tage, kan man sige, skidt og kanel – for sådan er det jo i et forlig – har det været ulykkeligt at opleve, at det ikke er lykkedes os, der er med i det ene forlig, at forhindre et andet forlig, hvor oplæringsydelsen er kommet ind, som er ideologisk vraggoods, og som fører til bureaukrati ud over alle grænser.

Som det kan høres – og dermed ikke skjules – skal jeg indstille lovforslaget til forkastelse.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Fru Lilli Gyldenkilde brugte den charmerende betegnelse om forslaget, at det var helt ude i hampen. Jeg sad og spekulerede på, hvad det egentlig betyder. Mig bekendt er Hampen en by i nærheden af Silkeborg, hvor der bor nogle ganske fornuftige mennesker, og jeg synes i og for sig, at den sunde fornuft også præger de forslag, som vi nu om et øjeblik vedtager.

Hr. Poul Erik Dyrhund sagde, at der her er tale om et ideologisk felttog mod aftaler på arbejdsmarkedet. Det må jeg klart, tydeligt og entydigt tage afstand fra. Forslaget er sådan skruet sammen, at det netop ikke griber ind i aftaler på arbejdsmarkedet, og det vil hr. Poul Erik Dyrhund erkende, hvis han sætter sig ind i forslaget. Sådan som det er opbygget, er der nemlig ikke tale om en oplæringsløn, men om en oplæringsydelse af en ganske bestemt størrelsesorden.

Hvad er det nu for noget? Her kan vi godt tage ideologien med ind i billedet. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi i regeringspartierne – og jeg tror også i de partier, der stemmer for dette forslag – har den opfattelse, at det er fantastisk vigtigt, at vi får de unge bilstandsmodtagere aktiveret på forskellig vis. Og så skal man naturligvis også have en eller anden form for

[Arbejdsministeren]

honorering af det. I realiteten er der tale om en passiv ydelse, som vi skruer sammen med et aktivt indhold, og så kan man sige, at vi er ude i en eller anden gråzone i forhold til den rene passivydelse og så den aflønning, man i øvrigt aftaler sig til på arbejdsmarkedet. Det er i denne gråzone, vi gennemfører en oplæringsydelse, og det er der mening i.

Hr. Poul Erik Dyrlund spørger, hvad det er for nogle kvalifikationer, man skal have. Nu er det her noget, der først skal træde i kraft den 1. april 1993. Der bliver rig lejlighed til overvejelser omkring det, men det bliver ganske givet en kombination af almene kvalifikationer – sådanne som hr. Poul Erik Dyrlund i øvrigt omtalte: det, at man lærer at stå op om morgenen, at man lærer, hvad det vil sige at have nogle pligter, man skal udføre, i modsætning til passiviteten i den rene ledighed. Det kan være en kombination af det og så også nogle faglige ting, så man får en vis praktisk arbejds erfaring, eller hvad det nu drejer sig om. Men hovedsagen er, at der er god tid til at diskutere det indtil den 1. april 1993.

Og så er jeg naturligvis helt uenig med hr. Poul Erik Dyrlund i, at det er en forkert måde at bruge skattekrone på. Den mest forkerte måde at bruge skattekrone på er, at man udbetaler ydelser til mennesker og så beder dem om konsekvent at opholde sig på sofaen. Det er en forkert måde at bruge skattekrone på, men det er heller ikke det, der ligger i dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Nu er jeg jo ikke skolelærer, men alligevel kan jeg godt min geografi. Men jeg kan jo også lidt af botanikken, og sandheden er, at når jeg sagde »helt ude i hampen«, så havde det intet med byen Hampen oppe ved Silkeborg at gøre, men derimod med, at det er forbudt at dyrke hamp her i landet, og at man helt burde afholde sig fra at have noget at gøre med noget, der er ude i den hamp. Det var meningen med mit udtryk – til orientering for arbejdsministeren og eventuelle andre, som var i tvivl. Naturligvis generer jeg ikke gode mennesker i Hampen, og slet ikke når det er i Jylland.

Det andet, jeg gerne vil sige, er, at det *må* kunne lykkes at få arbejdsministeren ud af den vildfarelse, at vi i mit parti ikke går ind for en

aktiveringslinje. Sandheden er, at vi har været med, hver gang man herinde har sagt: Jamen selvfølgelig, når folk kommer og mangler et arbejde og af den grund henvender sig, så er det første fornødne at forsøge at skaffe en uddannelsesplads eller arbejdsplads. Ja, vi har endda op til mange gange, i øvrigt sammen med Socialdemokratiet, støttet, at vi fik ungdomsgarantiorordninger, som betød, at ingen unge skulle stå uden uddannelse eller arbejde.

Så det er ikke det, der er problemet her. Problemet er, at man laver en bureaukratisk ordning for at få et ideologisk forslag igennem, der går ud på, at de unge mennesker skal arbejde for mindst muligt, når de er på bistandshjælp, for så går de nok ud og finder sig et arbejde. Men problemet er jo, at de hverken kan gå ud og finde arbejde eller uddannelsesplads, og derfor er det forkert at lave forslag af denne slags.

Jeg håber, det lykkes at få skabt noget andet, der er bedre, inden det sættes i værk.

(Kort bemærkning).

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg er nødt til at medgive arbejdsministeren, at der er forskel på ideologier – det er jo tit kommet til udtryk også fra denne talerstol – men jeg tror, at der i hvert fald er én ideologi, vi kan blive enige om, og det er, at det er uhyre vigtigt at få aktiveret de unge mennesker. Det er uhyre vigtigt, at de unge mennesker kommer ind i nogle aktiveringsforløb, får en uddannelse, og der er selvfølgelig mange veje og kanaler til, hvordan man kan hjælpe disse unge mennesker.

I øvrigt er det vel i realiteten også sket igennem mange, mange år. Utrolig mange mennesker er blevet aktiveret på den ene eller den anden måde. Det gælder unge mennesker, som har været medlemmer af en arbejdsløshedskasse, og som har været ledige i en periode, det gælder unge mennesker på bistandshjælp, osv. I titusindvis af unge mennesker er hidtil blevet aktiveret, så hvad det angår, skulle der ikke være nogen problemer i at forkaste det lovforslag, som vi nu skal tage stilling til om lidt.

I øvrigt synes jeg nok, det er ret mageløst, at ministeren her fra talerstolen står og siger: Jamen vi har egentlig ikke gjort os nogen overvejelser om, hvad det er for kvalifikationer, vi nu skal have hældt på disse unge mennesker,

[Poul Erik Dyrhund]

hvad det er for kvalifikationer, der kan udløse de såkaldte kvalifikationsbeviser. Det burde man vel ret beset have gjort sig nogle overvejelser om, inden man fremsatte lovforslaget, således at vi i udvalget kunne have fået ministerens bud på, hvad disse kvalifikationer og kvalifikationsbeviser omhandler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 67 stemmer (KF, V, FP, CD, RV og KRF) mod 57 (S og SF).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Tredje behandling af lovforslag nr. L 289:

Forslag til lov om dispensation fra forskellige love i forbindelse med oprettelsen af erhvervszoner.

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).

(Fremsat 12/5 92. Første behandling 13/5 92. Betænkning 12/6 92. Anden behandling 15/6 92. Tillægsbetænkning 16/6 92).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Vagn Christensen (S):

I dag er en kedelig dag for de tusinder af lønmodtagere, som arbejder seriøst for at skabe det bedst tænkelige arbejdsmiljø og dermed forhindre ulykker. Som det også er fremgået af vort betækningsbidrag, skal det ingen hemmelighed være, at Socialdemokratiet finder, at Folketinget udsender et meget, meget forkert signal her i EF's miljøår, et signal om, at nu kan der laves social dumping på en række vitale områder.

Når jeg kommer herop, skyldes det, at jeg gerne vil kvittere for de gode svar, vi har fået fra arbejdsministeren. Men disse svar giver ik-

ke en klar besked om, hvorvidt den sociale dumping, man nu kan foretage i disse erhvervszoner, også kan indgå i virksomheders tilbudsgivning for arbejde uden for zonen. Vi ved jo, at en række virksomheder er hjemmehørende i zonen, men også har afdelinger andre steder, og derfor finder jeg sådan set, at det er nødvendigt, at vi får et svar herpå. Det vil jeg gerne bede arbejdsministeren om at give Folketinget.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Dagen i dag er en god dag, fordi vi definitivt får afsløret Socialdemokratiet som et dybt, dybt reaktionært parti, hvor grammofonstiften er frosset totalt fast i én rille. Intet nyt kommer der fra den socialdemokratiske side, intet andet end kritik, når andre kommer med nye ideer.

Socialdemokratiet er jo et alt for stort parti, og derfor har det hovedansvaret for, at over 300.000 danskere er registreret som arbejdsløse, og at endnu flere bistandsklienter osv. er ude af stand til at få et arbejde. Det bærer man hovedansvaret for, men det eneste svar, man har, er en grammofonplade, der i sin tid blev indspillet af Karl Marx ved en fejltagelse. Det har vi mere end nogen sinde før tydeligt fået demonstreret og afsløret i dag, og det skal Socialdemokratiet selvfølgelig have tak for, for så har vi fået en utvetydig markering.

Med hensyn til det konkrete forslag har vi jo på både den ene og den anden vis forsøgt at gøre det forståeligt for Socialdemokratiet, at man tager grundigt fejl. Men mod dumhed kæmper selv guderne forgæves, siger et gammelt dansk ordsprog, og det er tilsyneladende også tilfældet i denne sag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Kim Behnke fremfører en lektie, som vi har hørt flere gange. Det eneste nye, der var i hr. Kim Behnkes indlæg, var sådan set, at han ikke talte mere om, at han har forstand på det, der foregår på arbejdspladserne, og at vi andre ikke har det. Jeg håber imidlertid, at hr. Kim Behnke har studeret min fortid og også kigget lidt på de muligheder, som vi var med til at skabe. Vi skabte gode forhold for mine kolle-